

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

فرستنده: فرید پرواز

۲۳ جولای ۲۰۱۴

ولی رضا نصر . مشاور پیشین باراک اوباما

مشاور پیشین اوباما می گوید:

فتنه ای را که امریکا خود به راه انداخته، خودش هم می تواند جمع کند

در این مقاله که در روزنامه شرق منتشر شده می توان پی برد چرا مشاور سابق اوباما با اطمینان از نقش امریکا و دیپلماسی برای حل مشکل عراق سخن می گوید: فتنه ای را که امریکا خود به راه انداخته، خودش هم می تواند جمع کند

دیپلماسی هنوز می تواند عراق را نجات دهد

خلاف کسانی که به تحولات عراق بدبین بوده و معتقدند داستان رفت و آمدهای «دولت اسلامی عراق و شام» (داعش) از سوریه به شمال عراق باید با تغییر مرزهای خاورمیانه تمام شود (من معتقدم که) این یک فاجعه خواهد بود و امریکا باید هر کاری که می تواند برای جلوگیری از این مسأله (تغییر مرزها) انجام دهد. ما می توانیم، اگر به جای تهاجم نظامی از دیپلماسی امریکائی به عنوان ابزار کلیدی استفاده شود.

بله، شاید امریکا در نهایت مجبور شود برای کمک به دولت عراق مواضع داعش را بمباران کند اما (نباید فراموش کرد) آن چیزی که در نهایت می تواند عراق را از این شرایط خارج کند توافق تمامی طرفها درباره تقسیم قدرت

بر اساس یک قانون اساسی جدید است. این اتفاق نمی‌افتد مگر این که دیپلمات‌های امریکائی میان رهبران گروه‌های مختلف میانجیگری کنند.

در عراق امروز اختلافات میان شیعه و سنی به شدت بالا گرفته است. این صفتبندی در میان همسایگان این کشور نیز دیده می‌شود. در این میان امریکائی‌ها می‌توانند تمامی طرفین را دور یک میز کشانده و به این غایله پایان دهند. امریکا پیش‌تر هم یکبار این نقش را بازی کرده است، نقشی که در حال حاضر نه تنها لازم و کارآمد که ضروری به نظر می‌رسد.

از طرف دیگر در پیش گرفتن چنین رویکردی تماماً منافع امریکا را در برخواهد گرفت. داعش با امکاناتی که دارد و با استفاده از شرایط منطقه‌ای می‌تواند زمینه را برای رشد افراطی‌گرایی آماده کند. این افراط‌گرایی می‌تواند به فراتر از مرزهای اردن و عربستان سعودی نیز کشیده شده و سپس تمام جهان اهل سنت از افریقا تا شرق آسیا را تحت تأثیر قرار دهد. به همین دلیل حیاتی است که دولت‌های عراق و سوریه باید پابرجا مانده و کنترل مناطق سنی‌نشین خود را در دست داشته باشند.

شرایط پیچیده و دشواری‌های در هم گره خورده عراق و سوریه را در نظر بگیرید: دو کشور با جمعیتی از چند فرقه و گروه مذهبی. این کشورها اکنون توسط افراط‌گرایانی خشن محاصره شده‌اند، افراط‌گرایانی که از سوی همسایگان و متحدان منطقه‌ای هم حمایت می‌شوند. این مشکل بسیار بزرگتر و عمیق‌تر از آن است که تنها با اقدام نظامی حل شود.

در بلندمدت کلید صلح و ثبات در عراق و سوریه تمرکزگرایی کمتر و رعایت برابری و عدالت نسبت به تمامی طرفین است. این مهم تنها زمانی قابل دستیابی است که عراقی‌ها و سوری‌ها بر سر معامله تقسیم قدرت در کشورشان به توافق برسند. هدف مشخص باید پرهیز از فرقه‌گرایی و پایان دادن به درگیری‌های فرقه‌ای باشد. بر این اساس دیپلمات‌های داخلی و خارجی عراق باید سه هدف اساسی و دست‌یافتنی را دنبال کنند به افراطی‌ها اجازه ندهند قلمرویی برای کنترل داشته باشند؛ از تمامیت ارضی عراق حمایت کنند؛ و چانه‌زنی در حکومت‌داری را ترویج کرده و اجازه بدهند که تمامی طرفین با فرصت‌های برابر در صلح و آرامش زندگی کنند.

تأکید بر این موارد باعث می‌شود میانجیگران امریکائی دست بالا را داشته باشند. در شرایطی که هنوز عراقی‌های بسیاری به ایده یک کشور متحد وفادارند در بغداد سیاستمدارانی درگیر کشمکش بی‌حاصل هستند که نتیجه‌اش دامن زدن به تمایلات فرقه‌گرایانه و تشدید بی‌اعتمادی میان گروه‌های مقابل است. علاوه بر این، منطقه کردستان عراق در شمال، دولت مرکزی را برای رسیدن به اهداف و نیات خود رها کرده است. امریکائی‌ها هم از زمان خروج از عراق نفوذ نظامی‌شان را در عراق از دست داده‌اند. اکنون این اهرم‌های سیاسی و مالی هستند که برای نفوذ در سیاست عراق حرف اول را می‌زنند.

در حال حاضر به نظر می‌رسد اکثریت شیعه عراق در برابر مشارکت سنی‌های افراطی مقاومت خواهند کرد. از طرف دیگر سنی‌ها تصور می‌کنند شرایط امروز عراق به نفع آنهاست و فکر می‌کنند که می‌توانند دوباره بر عراق حکومت کنند. بعید به نظر می‌رسد آنها به چیزی کمتر از مشارکت برابر در قدرت رضایت دهند.

برای شکستن این نگرش احتمالاً به دولت جدیدی در بغداد نیاز است و شاید هم قانون اساسی جدیدی که از تقسیم قدرت در عراق تعریف جدیدی داشته باشد. ترس از داعش عاملی است که سیاستمداران عراقی را ترغیب می‌کند تا هرچه سریع‌تر چاره‌ای بیندیشند. حتی رهبران سنی که اغلب از منتقدان جدی نوری‌المالکی، نخست‌وزیر شیعی عراق و از حامیان داعش در سوریه به شمار می‌روند، نگران هستند که پیروزی این گروه در عراق منافع خود آنان

را نیز تهدید کند. به همین دلیل با وجود عصبانیت از نوری مالکی، تمایل کمی برای تجزیه عراق دارند. ایران نیز در همسایگی عراق خواستار حفظ مرزهای عراق و سوریه است. بنا براین امریکا می‌تواند با ایجاد یک طرح دیپلماتیک بر اساس منافع مشترک، عراق را با همین مرزهای امروزش حفظ کند؛ کاری که باید از همین الان شروع شود.

منبع: نیویورک‌تایمز